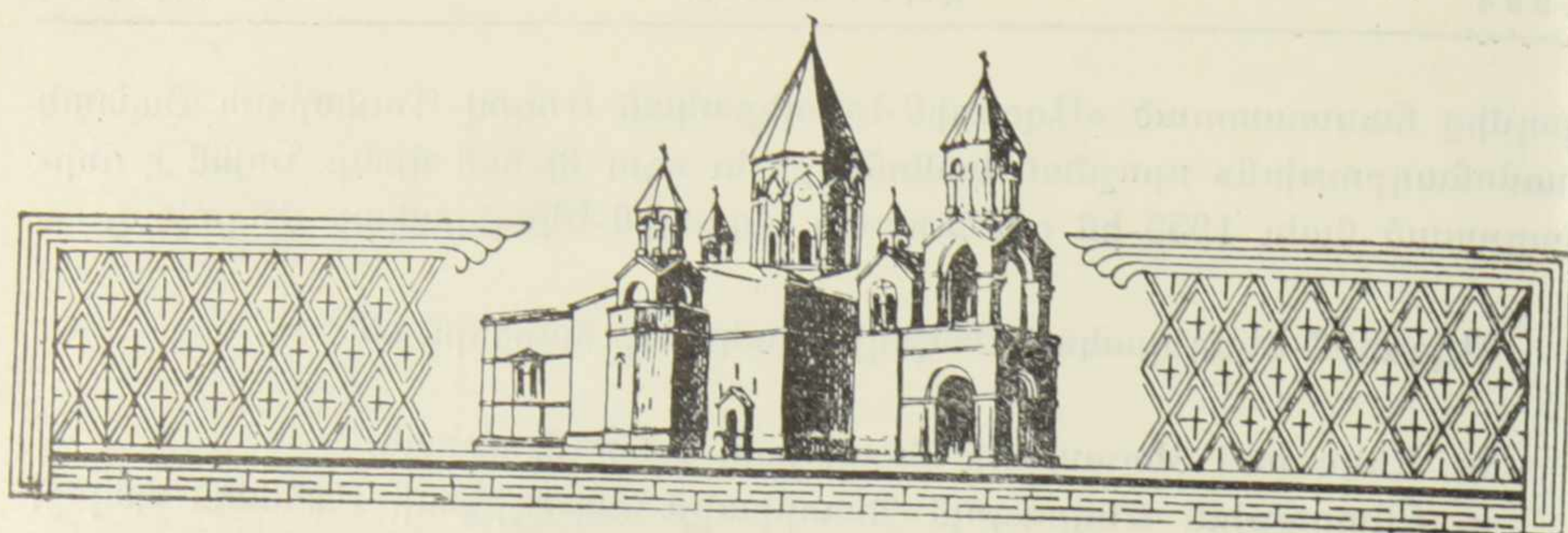

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀԻ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ
ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՀՈԳԵԻՈՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ
1994 ՆԻՍՏԻՆ

— 1994 Սեպտեմբեր 1-էն սկսեալ Մայր Աթոռոյ պաշտօնէից և ամէնօրեայ աջգելումներու հետ հանդիպումներ ունենալէ բացի, հաւաքական հանդիպումներ ունեցանք Մայր Աթոռոյ միաբանական անդամներուն (հոգևորական հայրերուն, վարդապետներուն և քահանաներուն) հետ, նաև սարկաւազաց դասին հետ, ծանօթանալով իւրաքանչիւրին պարապմունքին և ստանձնած պաշտօններուն:

— Սեպտեմբեր 14-ին կատարուեցաւ պաշտօնական բացումը Հոգևոր Ճեմարանի 1994—95 տարեշրջանի դասընթացքին, բացման մասնաւոր արարողութեամբ և յայտագիրով:

— Պաշտօնական աջգելութիւններ ընդունեցինք պետական անձնատրութեանց և օտար երկրներու հիւպատոսներու: Անձնապէս աջգելեցինք Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահին, կարգ մը նախարարներու և հիւպատոսներու:

Մասնակցեցանք Հայաստանի Հանրապետութեան Հիմնադրամի Հոգաբարձուներու ժողովին, Սեպտեմբեր 17 և 18-ին, Ատենապետութեամբ փոխնախագահ Գագիկ Յարութիւնեանի, մասնակցութեամբ նախագահին, վարչապետին, խորհրդարանի նախագահին, և բազում երկրներէ եկած Հոգաբարձու անդամներու:

Ակնարկութիւններ եղան դրամահաւաքի անբաւարարութեան, և կարգ մը թեմերու մէջ եկեղեցւոյ մասնակցութեան և քաջալերումին պակասութեան: Ամբողջ Հոգաբարձուները, նախագահին գլխաւորութեամբ, Պետական Պատկերասրահին մէջ դիտեցին ցուցադրութիւնը հայ արուեստագէտներու գործերուն, որոնք նուիրուած էին Հայաստանի Հիմնադրամին:

— Երկու անգամ հանդիպումներ ունեցանք Տնտեսա-ֆինանսական Յանձնախումբին հետ (Գերաշնորհ Տ. Գարեգին Արքեպիսկոպոս Ներսէս-

եան, Մինաս Կարապետեան, Պորիս Կարապետեան, Բարսեղ Բեբլոզեան), որոնք ընթացքին պրն. Գրիգոր Խանջեան կրկնեց թէ անձնական պատճառներով ինք կը հրաժարէր, և կը ջանանք Յանձնախումբին գործունէութիւնը, իրաւունքներն ու պարտականութիւնները յստակել գրաւոր ուղեցոյցին մէջ:

— Համաձայն պետութեան պաշտօնակարգին (27 Յուլիս 1994) Զօ-պանկարայի գործարանի Վանք Մէկ Դուստր Զեռնարկութիւնը փոխանց-ուած է Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին: Գոյից ցուցակագրութիւնը տակաւին ամ-բողջացած չէ: Կը ջանանք յստակացնել կանոնները որով պիտի կառավար-ուին պատասխանատու անձերը (Յանձնախումբ, Տնօրէն, պաշտօնէութիւն) որոնք պարտին կազմակերպել արդիւնատեսութիւնը գործարանին նախա-ձեռնութեանց: Պայմանագիր պէտք է ստորագրուի ներկայ Տնօրէն պրն. Ալիկ Աթաեանին հետ:

— Հանդիպումներ ունեցանք Ծարտարապետական և Շինարարական Յանձնախումբի անդամներուն հետ, և նկատի առինք Տաթևի վանքին, Նո-րավանքին, Սպիտակի նոր կառուցուելիք եկեղեցիին, Օշականի Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցոյ կողքին գտնուող թանգարանի շէնքին նորոգութեան, և Ե-րևանի մէջ 1700 ամեակի առիթով կառուցուելիք Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Եկեղեցոյ հետ առնչուած հարցեր:

Լոնդոնաբնակ պրն. Ծօրն Քիրքնեան, հանգուցեալ Վեհափառ Հայ-րապետի նախապէս ստորագրած նամակի հիման վրայ, կարողացաւ 300.000 (երեք հարիւր հազար) Ամերիկեան տոլար փոխանցել Ժընևի դրա-մատունէն Երևանի Հայաստանի Պետական դրամատունին Մայր Աթոռոյ հաշուին: Մասնակի յատկացումներ եղան վերոյիշեալ նախաձեռնութեանց:

Տակաւին վերջնական պայմանագրութիւններ չեն յստակուած և ստո-րագրուած նախաձեռնութեանց շինարարական ընկերութեանց հետ:

— Սեպտեմբեր 10 և 11, Ծաբաթ և Կիրակի օրերը աչցելեցինք Սիւնեաց թեմը: Ծամբու վրայ հանդիպեցանք, շաբաթ յետ միջօրէին, Եղեգնաձոր, Գլաձոր, Ս. Խաչ, Գորիսի Վերնաշէնի մատուոյ (որուն բարձունքէն ցոյց տրուեցան Հինգերորդ դարէն մնացած եկեղեցոյ մը անխնամ մնացորդը), Գորիսի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին որուն նորոգութիւնը առաջ կը տարուի ժողովուրդին ջանքերով, և երկշաբկանի Առաջնորդարանի շէնքը, որ նոյնպէս նորոգութեան կը կարօտի:

Ծաբաթ գիշեր Գորիսէն անցանք Որոտանի Սատանայի Կամուրջը ո-րուն մոտիկն է Հին Տաթեցներու Ծէնքը, որ այժմ կը գործածուի որպէս բու-ժարան պատերազմէն վիրաւոր զինուորներու:

Այնտեղ գիշերեցինք մեզի ընկերացողներու հետ (Սիւնեաց թեմի Ա-ռաջնորդ Հայր Աբրահամ, մեր գաւազանակիր Հայր Միքայէլ Աջապահ-եան, Արծուի սարկաւագ՝ Ծեմարանէն, և Միացեալ Նահանգաց Արևելեան թեմի ջանքերով կառուցուող Մանուկներու ճամբարի վերահսկիչ Տէր և Տի-կին Ռօյ Քելեքեան):

Կիրակի առաւօտ բարձրացանք Տաթևի վանք ուր անաւարտ Պօղոս Պետրոս եկեղեցիին մէջ կարճ պաշտամունք մը կատարեցինք, և ստուգեցինք շէնքերուն կացութիւնը: Կէսօրին դէպի Մանուկներու ճամբար ճամբուն վրայ (Մարտունիի ուղղութեամբ) հանդիպեցանք Սիսիանի Ս. Յովհաննէս եկեղե-ցին: Պատարագը աւարտած էր, բայց պսակուելիք երիտասարդ զոյգ մը և

ժողովուրդը խոնուած էին եկեղեցւոյ մէջ: Երիտասարդ քահանան տասներկու մանուկներէ կազմուած երգչախումբ մը ունէր, որ «բարի գալուստի» համար «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ» երգեց: Եւ մենք մեր օրհնութեան և քաջալերանքի խօսքը տուինք:

Մանուկներու ճամբարը Սմբատայ Դղեակի լեռան ստորոտը կը գտնուի, կարելիութիւններով լեցուն, վազող գետակով և անտառով օժտուած:

Դէպի Էջմիածին վերադարձի ճամբուն վրայ, ուշ երեկոյին հանդիպեցանք Նորավանք հրաշակերտ եկեղեցին, որ նոյնպէս կարիքն ունի անհրաժեշտ նորոգութեան:

— Սեպտեմբեր 20, երեքշաբթի կէսօրին, ընկերակցութեամբ Շիրակի թեմի Առաջնորդ, Գերաշնորհ Տ. Գրիգորիս Արքեպիսկոպոս Բունիաթեանի և գաւազանակիր Հայր Միքայէլի, մեկնեցանք դէպի Սպիտակ, օրհնելու համար կառուցուելիք եկեղեցւոյ հողը:

Ծանապարհին Զրաշէն գիւղի մօտ, մեզ դիմաւորեցին ճահանգային և քաղաքային իշխանութեանց ներկայացուցիչներ, և առաջնորդեցին բարձունք մը ուր կառուցած են շատ տպաւորիչ յուշարձան մը յանուն Ս. Երրորդութեան՝ երեք խաչերով բարձրացած: Դէպի յուշարձան բարձրացող ճանապարհին երկու կողմերը տեղատրած են մարմարէ տապանաքարեր, իրաքանչիւրին վրայ արձանագրելով՝ գիւղին անունը և այդ գիւղէն զոհուած մարտիկներու թիւը: Այդ Յուշարձանը շրջակայքին ուխտատեղին է դարձեր: Հոգեհանգստեան մեր աղօթքը ըրինք, և անցանք դէպի Սպիտակ:

Բազմութիւնը հաւաքուած էր բացաստանին վրայ, մատաղի պատրաստութիւններով, դպրոցական աշակերտներով և գեղջկական նուագարաններով, որոնք հողի օրհնութեան և ներկայացուցիչներու քաջալերանքի խօսքերէն յետոյ երգեցին և պարեցին:

Սպիտակի եկեղեցւոյ հողի օրհնութենէն յետոյ, այցելեցինք բլուրին ստորոտը կառուցուած վարժարանը ուր երեք-չորս հարիւր ուսանողներ մօտակայ գիւղերէն կուգան, և մասնաւորաբար կազմակերպուած երաժշտական մրցոյթներու կը մասնակցին: Երգի և նուագի կոնիկ յայտագիր մը ներկայացուցին:

Գիւղատնտեսական հիմնարկի մը ճաշարանին մէջ տրուած ընթրիքէն յետոյ, գիշերը վերադարձանք Մայր Աթոռ:

— Սեպտեմբեր 21, Չորեքշաբթի առաւօտ ժամը 10-ին, Հայաստանի Հանրապետութեան անկախութեան երրորդ տարեդարձին առիթով, Երևանի Անկախութեան հրապարակի վրայ, ճախագահին և պետական պաշտօնատարներուն հետ ներկայ եղանք Զինուորական Շքերթին: Մեզի կ'ընկերակցէին Արարատեան թեմի Հայրապետական Փոխանորդ Գերաշնորհ Տ. Գարեգին Արքեպիսկոպոս Ներսէսեանը, Դիւանապետ Գերաշնորհ Տ. Ներսէս Արքեպիսկոպոս Պօզապալեանը, «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Գերաշնորհ Տ. Ասողիկ եպիսկոպոս Արիստակէսեանը, Հայր Միքայէլ և Հայր Առաքել:

Մէկ ժամ տևող շքերթէն, օդանաւերու և ուղղաթիռներու հրապարակին վերևէն անցքէն յետոյ, ճամբուն վրայ գացինք Եռաբլուր, ուր պետութիւնը կառուցած է պատերազմի զոհերու գերեզմաններու շիրմաքարերը: Զինուորներու առաջնորդութեամբ, իրենց բերած ծաղկեպսակը գետեղուեցաւ նշանակուած տեղը, ուր նաև կատարեցինք հոգեհանգստեան կարգը:

— Նույն երեկոյին, ժամը 7-ին, Մարգական համալիրին մէջ դարձեալ հոգևոր հայրերու ընկերակցութեամբ, մասնակցեցանք Հայաստանի նախագահի հրաւերով կազմակերպուած հրապարակային հիւրասիրութեան՝ մտիկ ընելէ յետոյ նախագահին նաոը, անկախութեան երրորդ տարեդարձին առիթով:

— Հայաստանի նախագահին փափաքին ընդառաջելով, Հին Վեհարանի շրջափակի խաչքարերէն մին յանձնեցինք պետութեան, որ նախագահին Միացեալ Ազգաց ժողովին մասնակցելուն առիթով պիտի ներկայացուէր որպէս Հայաստանի նուէրը, զետեղելու համար Միացեալ Ազգաց շէնքին մէջ:

— Հայաստանի մշակոյթի նախարարը ներկայացուց խնդրանքը Պոլսոյ (Գերմանիա) թանգարանի Տնօրէնութեան, Հայ մշակոյթի ցուցահանդէս կազմակերպելու իրենց թանգարանի մէջ: Մայր Աթոռէն ևս կարգ մը առարկաներ խնդրած են: Գանձատան պատասխանատուին (Անդրանիկին) ցանկ մը կազմել տուինք առարկաներու որոնք թերևս կարելի է տրամադրել, այսպիսի խնդրանքներու եթէ որոշենք ընդառաջել:

— Հանգուցեալ Հայրապետի գրասենեակի ցուցակագրումը ամբողջացաւ, սէյֆի մէջի գոյքը փոխադրուեցաւ Վեհի ննջասենեակի սէյֆին մէջ, ուր կը պահուին մնացեալ բոլոր սէյֆերուն բանալիները: Եւ ննջասենեակի սէյֆին երկու բանալիները կը գտնուին Գարեգին Արքեպիսկոպոս Ներսէսեանի և պրն. Գրիգոր Խանջեանի մօտ, ըստ հանգուցեալ Վեհի փափաքին:

— Համակարգիչներ (կոմպիւտերներ) հաստատուեցան Վեհարանի այն գրասենեակին մէջ որ, Գերաշնորհ Տ. Վաչէ Արքեպիսկոպոս Յովսէփեանի պատասխանատուութեամբ, յառաջիկայ Ազգային Եկեղեցական ժողովին հետ կապուած գրասենեակային աշխատանքները պիտի կատարէ: Նաև Հոգևոր Ծեմարանի մէջ, ուր շրջանաւարտ սարկաւագներուն համակարգիչի դասեր պիտի տրուին:

— Օգոստոս 29, Երկուշաբթի յետ միջօրէին, ներկայ գտնուեցանք Հանգուցեալ Հայրապետի յիշատակին նուիրուած համերգին, նախաձեռնութեամբ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի և Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նուագախումբի, ղեկավարութեամբ Լորիս Ծգնաւորեանի: Ասմունքողն էր Վլադիմիր Աբաջեան: Հովանաւորութիւն՝ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան:

— Սեպտեմբեր 28, Երկուշաբթի ցերեկին մասնակցեցանք Ակադեմիայի կազմակերպած «Հրաշեայ Անտեանի» յիշատակին նուիրուած գիտաժողովին, որուն բացումը կատարուեցաւ Օփերայի սրահին մէջ, ուր նաև ներկայացուեցաւ Պողիկոյոս թատերգութիւնը:

— Հաշուապահի տեղեկատուութիւն—
առ 1 Հոկտեմբեր 1994

— Առկախ մնացած հարցեր.—

Մէկ մասը առկախ մնացած հարցերուն հետևեալն է.—

Տպարանի կացութիւնը և Հրատարակչական Յանձնախումբի մը կազմութիւնը և ասոնց գործունէութեան ուղեցոյցը.

Քրիստոնէական դաստիարակութեան կեդրոնի կազմութիւնը.

— Գրասենեակ, կանոնադրութիւն, պիտճէ, պաշտօնէութիւն.

Պահեստներու և գնումներու վերահսկողութիւնը.

Միաբանութեան բժշկական հոգատարութիւնը.

Միաբանութեան զգեստագիւնը.

Ամսականներու վերանայում.

Թեմերու օժանդակութիւն:

— Հոկտեմբերի երկրորդ շաբթուն կը ծրագրենք Երուսաղէմ երթալ: Հարկ եղած կարգադրութիւններ կ'ընենք և ձեզ տեղեակ կը պահենք:

— Մայր Աթոռի կազմակերպական ցուցատախտակը պատրաստուած է: Գաղափար մը կուտայ Մայր Աթոռին բաժանմունքներու թուին և ըստ այնմ անհրաժեշտ կազմակերպական յարաբերութիւններուն ճշտումին:

